

2. číslo – 2010

zpravodaj
Časopis pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany

25 EDU
25 LET JADERNÉ ELEKTRÁRNY DUKOVANY

www.cez.cz

Časopis pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany

25 LET JADERNÉ ELEKTRÁRNY DUKOVANY

OBSAH:

Titulní strana: Pohled na staveniště
Jaderné elektrárny Dukovany
v roce 1981 na snímku Josefa Pavelky.

str. 2 ■ **Slovo úvodem**
■ **V Koněšíně se rozdávaly šeky**

str. 3 ■ **Jaderná elektrárna Dukovany**
- včera, dnes a zítra...

str. 4-5 ■ **Co předcházelo...**
Ohlédnutí do historie
výstavby jaderné elektrárny

str. 6-7 ■ **První léta**
Ohlédnutí do historie
spouštění elektrárny

str. 8-9 ■ **Minulost a budoucnost**
Jaderné elektrárny Dukovany
očíma starostů

str. 10-11 ■ **V nových společenských**
poměrech
Pohled na nedávnou
minulost a současnost
elektrárny

str. 12-13 ■ **Směřujeme do budoucnosti**
Perspektiva elektrárny na
další čtvrtstoletí

str. 14 ■ **Přijďte se bavit s námi...**
pozdávka na akce v regionu
EDU, podporované
Skupinou ČEZ
■ **Pozvánka na cyklistický**
výlet

str. 15 ■ **Pro volnou chvíli**
Tradiční soutěž pro čtenáře
od 17 let tentokrát trochu
jinak, ale opět z dílny
vydavatelství KIRA

str. 16 ■ **Soutěžení pro školáky**
- tradičně vytvořené
brněnským vydavatelstvím
KIRA

ZPRAVODAJ EDU

Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany.
Registrační číslo: MK ČR E 11631.

Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje
PhDr. Jan Sucharda - JAS, Sokolská 368,
675 55 Hrotovice, telefon/fax: 568 860 168
E-mail: jas@jas-hrotovice.com.

Elektronická podoba Zpravodaje EDU
je na adrese: www.cez.cz/cs/energie-a-zivotni-prostredi/jaderna-energetika/jaderna-elektrarna-cez/edu/informacni-centrum.html#zpravodaj
Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.

MILÍ ČTENÁŘI,

dostáváte do rukou mimořádné číslo Zpravodaje Jaderné elektrárny Dukovany, vydané u příležitosti 25. výročí uvedení elektrárny do provozu. Uplynulé čtvrtstoletí je dobou, která přinesla převratné změny nejen na politické mapě střední a východní Evropy, naší republiku nevyjímaje, ale také mnohé změny v jaderné elektrárně a v našem regionu. Toto číslo Zpravodaje je malým ohlédnutím do historie, ale také pohledem na současnost a perspektivu jaderné elektrárny. Zvolili jsme formu mozaiky fotografií, dokumentů a přehledu událostí. Přinášíme zde i ukázky některých dokumentů z Národního archivu ČR, archivu Ministerstva zahraničních věcí ČR, Státního okresního archivu v Třebíči a archivu Jaderné elektrárny Dukovany. Historické fotografie jsou z archivu JE Dukovany a Muzea Vysočiny v Třebíči;

většinu z nich pořídili Oldřich Látal, Josef Pavelka a Josef Štáva, u některých není autorství bohužel známo. Autorem fotografií z novější doby je Jan Sucharda. Podklady pro číselné údaje v tabulkách poskytli Dana Janovská, Jiří Smíšek, Jana Štefánková a Zdeněk Žalud. Ve stejném duchu se nese tradiční stránka soutěží pro děti a tentokrát i celostránková soutěžní stránka pro dospělé čtenáře, které připravilo brněnské vydavatelství Kira.

Na straně 14 vám přinášíme pozvánku na akce v regionu EDU podporované Skupinou ČEZ.

Věříme, že i v tomto mimořádném čísle Zpravodaje naleznete informace, které vás zaujmou, a pokud se rozhodnete zapojit do soutěžení, že budete mít štěstí při losování výherců.

REDAKCE

V KONĚŠÍNĚ SE ROZDÁVALY ŠEKY

Ve čtvrtek 18. března 2010 byly slavnostně předány symbolické šeky Nadace ČEZ v Základní škole Koněšín. Šeky předal ředitel JE Dukovany Tomáš Žák, zástupkyně ředitelky Nadace ČEZ Radka Kučírková a Antonín Svěrák, zástupce elektrárny Hodonín. Podpora regionálních projektů Nadace ČEZ ve výši necelých 6 milionů korun byla rozdělena mezi 15 projektů z regionu Jaderné elektrárny Dukovany a tři projekty z regionu Elektrárny Hodonín.

Největší měrou bylo podpořeno sdružení Energoregion 2020 sdružující 125 obcí ve 20 km pásmu EDU. Finanční prostředky byly darovány pro závěrečnou etapu budování speciálních „Oranžových tříd“, které jsou vybaveny moderní multimediální technikou. V letošním roce bude již všech 53 základních škol v regionu elektrárny Dukovany disponovat třídou s moderní interaktivní tabulí a dalšími potřebnými doplňky.

Na druhém místě v objemu přidělených financí stojí projekty regionálního rozvoje, především rozvoje infrastruktury. Mezi podpořené projekty se řadí – zbudování chodníků v obcích Kadov a Koněšín, veřejné osvětlení města Jaroměřice nad Rokytnou (zámecká promenáda), zabezpečení expozice muzea v Oslavanech, projektová dokumentace na přístavbu a půdní vestavbu podnikatelského inkubátoru v Hrotovicích a podpora regionálního centra města Hodonín.

Třetí příčka v darech náleží opravám sakrálních staveb. Nadace ČEZ podpořila v letošním roce opravu farního kostela v Horních Dubňanech, úpravu kaple ve Studenci a opravu božích muk v obci Tvůrňhřáz.

Další podpořené projekty se týkají zázemí pro volnočasové aktivity dětí a mládeže.

Primář Oddělení léčebny dlouhodobě nemocných MUDr. Nabil Ahmadie, vrchní sestra paní Jarmila Veselá a ředitel elektrárny Tomáš Žák při předávání šeku.

V Náměšti nad Oslavou bude dobudován skate-bike park, ve Výčapech postaví novou víceúčelovou budovu pro místní hasiče a v Bohuticích opraví podlahu tělocvičny. Sociální sféru a zdravotnictví podpoří Nadace ČEZ prostřednictvím Psycho-centra Domeček v Hodoníně a jejich resocializačních programů pro klienty azylového domu. Oddělení léčebny dlouhodobě nemocných při Nemocnici Třebíč získalo od Nadace ČEZ finanční prostředky k obnově zastaralého zdravotnického zařízení. Díky nim a spolupodílu Nemocnice Třebíč byly zakoupeny nové polohovací postele s příslušenstvím, noční stolky k lůžkům a geriatrická křesla.

„Jsme rádi, že díky nadačnímu fondu ČEZ můžeme poskytnout našim pacientům vyšší komfort a personálu ulehčení jejich práce,“ konstatuje primář oddělení MUDr. Nabil Ahmadie.

JANA ŠTEFÁNKOVÁ
Fotografie Jan Sucharda

ZMĚNA NA POZICI ŘEDITELE NADACE ČEZ

Dnem 23. března nastoupil do funkce ředitele Nadace ČEZ Ondřej Šuch a vystřídal tak dosavadní ředitelku Lucii Speratovou.

JADERNÁ ELEKTRÁRNA DUKOVANY VČERA, DNES A ZÍTRA...

Počátečním mezníkem pro vznik Jaderné elektrárny Dukovany je 30. duben 1970, kdy byla podepsána dohoda mezi tehdejší Československem a Sovětským svazem o spolupráci při výstavbě jaderných elektráren typu „Voroněž“ s lehkovodními reaktory v Jaslovských Bohunicích a Dukovanech. Realizace však nebyla přímočará – několikrát došlo ke změně investičního záměru a projektového úkolu, čímž docházelo ke zpoždění vůči původně uvažovaným termínům. Úsloví, že „všechno zlé, je k něčemu dobré“, se potvrdilo i v případě dukovanské elektrárny. Konečné rozhodnutí znělo postavit v Dukovanech elektrárnu o čtyřech blocích s novějším typem reaktoru V-213. Skutečně naplno se výstavba rozeběhla v roce 1978 a v prosinci 1984 byla do reaktoru 1. bloku zavezena první palivová kazeta.

■ Reaktor byl spuštěn v únoru 1985 a od 3. května 1985 byl první blok uveden do zkušebního provozu. V následujícím roce byly do provozu uvedeny druhý a třetí blok a v roce 1987 byl spuštěn poslední, čtvrtý blok.

■ Elektrárna za svoji dosavadní existenci vyrobila více než 312 000 GWh elektrické energie, což je zhruba pětiletá spotřeba celé České republiky. Již v prvních letech po spuštění se stala jednou z rozhodujících součástí energetického systému tehdejšího Československa, později České republiky. To se názorně ukázalo zejména v posledních letech, kdy se na světových trzích rozkolísaly ceny ropy a plynu a jejich dodávky se staly i předmětem politického nátlaku jedné země na druhou.

■ Dukovanská elektrárna nestojí „ve vzduchoprázdnu“ – ve 20 km okolí je více než 140 měst a obcí a žije zde přes sto tisíc obyvatel. Mnoho tisíc lidí z blízkého i vzdálenějšího okolí pracovalo při její výstavbě, tisíce lidí pracují na elektrárně nebo v dodavatelských firmách dnes. V současné složité hospodářské situaci je tak elektrárna významným stabilizujícím prvkem, který poskytuje stabilní zaměstnání a obživu nemalé části obyvatel zdejšího regionu. A protože již několik let probíhají na elektrárně velmi rozsáhlé investiční akce, elektrárna tak poskytuje významné zakázky pro český průmysl a tím i „zaměstnává“ množství lidí v jiných částech České republiky.

■ Stavba elektrárny byla svého času vůbec nejrozsáhlejší akcí – v určitém období zde na malém prostoru pracovalo dvanáct

tisíc lidí a výstavba trvala řadu let. Bylo nutné přemístit neuvěřitelné množství zeminy, dopravit na staveniště tisíce tun oceli, cementu, písku a technologií. Zejména na nejbližší obce a jejich obyvatele dopadaly nepříznivé důsledky tak rozsáhlého díla.

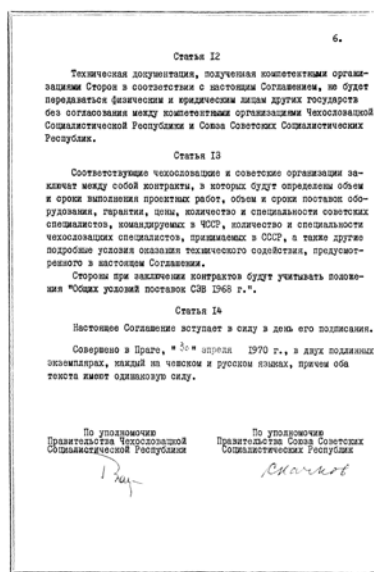
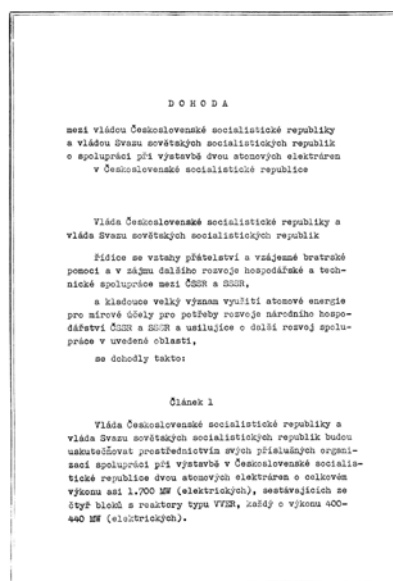
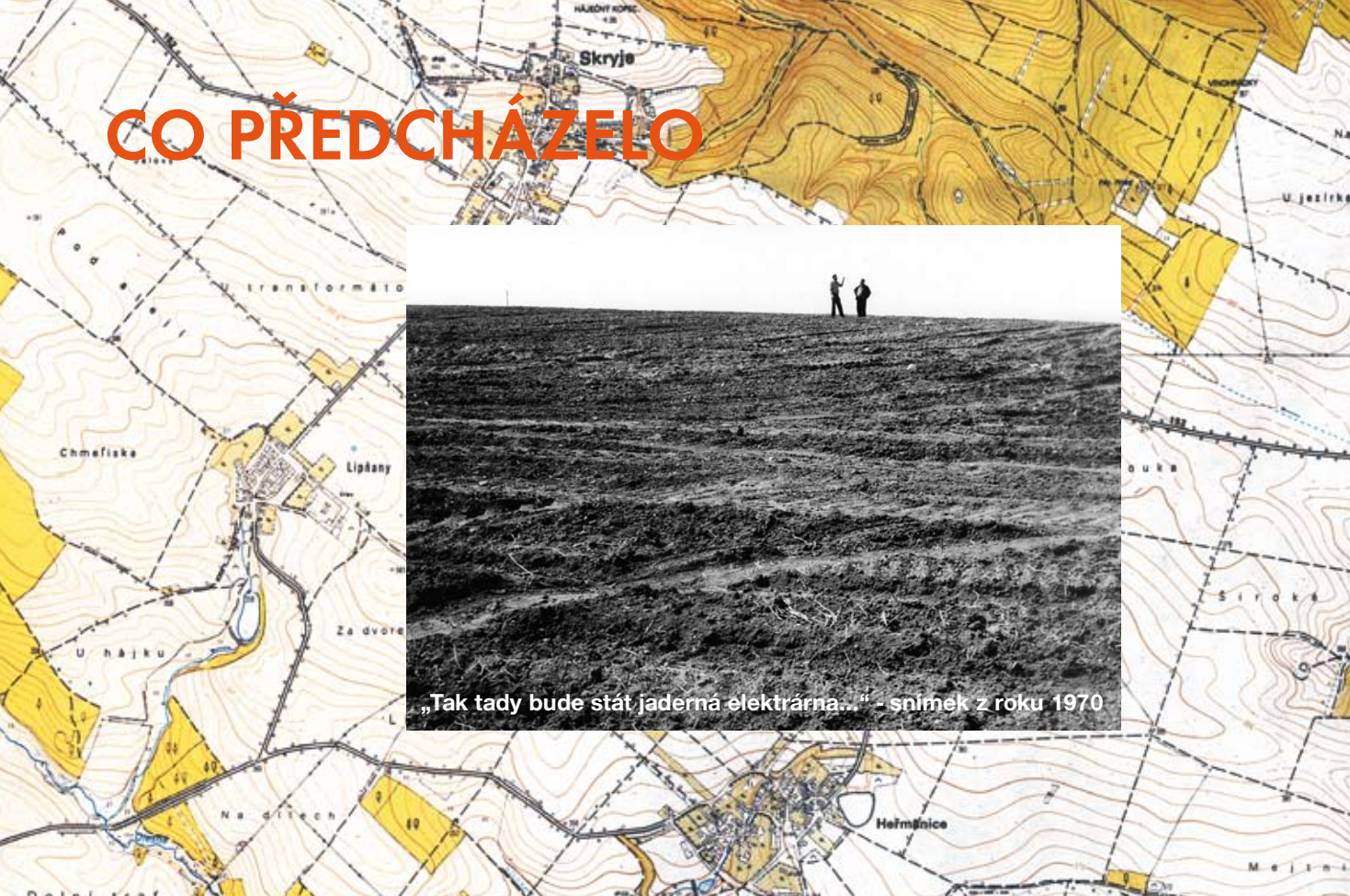
■ Po změně politických a společenských poměrů v roce 1989 se elektrárna snažila tyto negativní vlivy kompenzovat obcím významnými finančními částkami, věnovanými na zlepšení životního prostředí, na budování chybějící infrastruktury, ochranu památek a rozvoj společenského života. Jen v letech 1991-1997 bylo na tyto účely věnováno více než 404 milionů korun. A do současnosti tato částka vzrostla nad 700 milionů korun.

■ Podle původních předpokladů byla projektovaná životnost elektrárny 30 let. Díky celé řadě investičních akcí a na základě posouzení skutečného „stárnutí“ rozhodujících komponent elektrárny je reálný nejméně další desetiletý provoz za horizontem původně uvažované životnosti – tedy v letech 2015-2025. Elektrárna dnešních dnů již není tou elektrárnou, která byla uvedena do provozu před čtvrtstoletím – mnohé původní součásti byly a jsou vyměňovány za nové, které odpovídají poznatkům současného technického rozvoje a zároveň umožňují zvýšení výkonu elektrárny z původních 1 760 MW na 2 000 MW, které elektrárna dosáhne v roce 2012. Vedle prodloužení provozu elektrárny i za rok 2025 se jeví jako reálná perspektiva výstavby nového 5. dukovanského bloku nejmodernější konstrukce.

■ A protože generace pracovníků, kteří elektrárnu spouštěli, už pomalu odchází do důchodu, vyvstává potřeba přílivu nových mladých lidí s potřebným technickým vzděláním. Proto Skupina ČEZ rozvinula program, zaměřený na podporu technického školství a studentů, kteří se rozhodli spojit svůj profesní život s energetikou. Vedle stipendijních programů a projektu Bakalář, orientovaných na vysokoškoláky, je to zejména otevření specializovaného oboru Energetik na Střední průmyslové škole v Třebíči v součinnosti kraje Vysočina a Skupiny ČEZ. Během příštích několika let převezme Jadernou elektrárnu Dukovany do svých rukou nová generace pracovníků, která ji bude provozovat jistě stejně spolehlivě a bezpečně jako generace současná.

PETR SPILKA a JAN SUCHARDA

CO PŘEDCHÁZELO

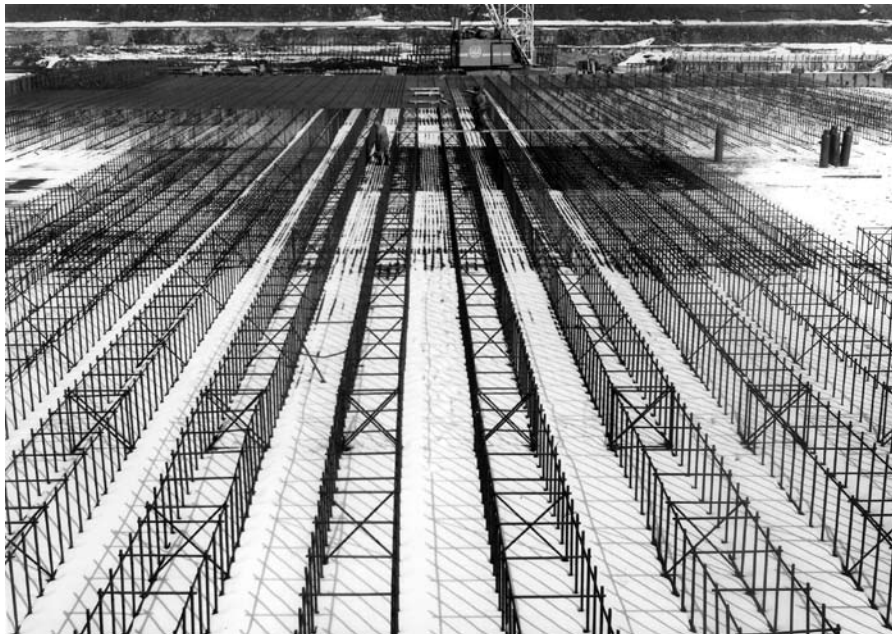

Zemní práce - snímek z roku 1977.

První strana českého znění a poslední strana ruského znění mezivládní dohody o spolupráci při výstavbě jaderných elektráren ze 30. dubna 1970. Dohodu podepsal za Československo ministr zahraničního obchodu A. Barčák a za SSSR předseda státního výboru rady ministrů pro hospodářské styky se zahraničím S. A. Skačkov.

Stavbě jaderné elektrárny musely ustoupit tři obce ve východním cípu třebíčského okresu - Skryje, Lipňany a Heřmanice. Snímky kapliček v těchto obcích jsou z roku 1975. Při výstavbě byly kapličky zachovány a později i opraveny.

Armování základové desky pod reaktorovnou - asi rok 1978-79.

Pohled na staveniště v listopadu 1981.

VLÁDA ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

USNESENÍ

PŘEDSEDNICTVA VLÁDY ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY

ze dne 27. září 1984 č. 167

Ke zprávě o stavu výstavby jaderných elektráren V-2
Jaslovské Bohunice a Dukovany.

Předsednictvo vlády

1. a j i ž u j e . , že v jaderných elektrárnách V-2
Jaslovské Bohunice a Dukovany nepostupují práce tak, aby
byly reálné zajištění termínů zahájení skúbebního provozu
jednotlivých bloků, stanovených předsednictvem vlády
číslem 1. 33/1983.

2. b e o e n e v š e d n í n ú r e n í t e r m í n ů
uvádění kapacit do skúbebního provozu

1. bloku jaderné elektrárny V-2 31. říjen 1984,
Jaslovské Bohunice

1. bloku jaderné elektrárny Dukovany 31. březen 1985
s tím, že šetření banky Československé uplatní diferenciova-
ním uplácením vyřazení úrokové sazby z poskytnutých
bankovních úvěrů.

3. s o u h l a s í v s t a n o v ě n í t e r m í n ů
V-2 Jaslovské Bohunice a Dukovany

a) s f i n a n o v ě n í m v ý s t a v b y v d o s t a t n ě m
srovnání;

b) s p r o p ě d ě n í m u p l á t k o v ě h l i n ě n í

- 2 -

4. s f i z p o m í n ě p o v í n n o s t u p l á t k o v ě h l i n ě n í
všech odpovídajících pracovníků a podle bodu II/5 přílohy
3. 1 k usnesení předsednictva vlády č. 46/1984 zavést
přímou evidenci všech výkonných, k nimž dále v průběhu
výstavby a zabezpečit jejich úhradu těmi účastujícími výstavby,
kteří je vyvolali;

5. s t a n o v í n o v ě t e r m í n y u v e d ě n í d o s k ú s e b n í h o
provozu a dokončení staveb

a) 2. blok jaderné elektrárny
V-2 Jaslovské Bohunice
dokončení stavby 09/1985
do 30.9.1987

b) 2. blok jaderné elektrárny
Dukovany 03/1986

3. blok jaderné elektrárny
Dukovany 12/1986

4. blok jaderné elektrárny
Dukovany 07/1991
do 31.7.1992;

6. u k l á d á

a) ministropředsedu vlády ČSSR J. Kořálkovi a P. Co-
lthovi a ministrům pulu a energetiky, hutnictví a těžby
strojírenství a elektrotechnického průmyslu zabezpečit
uvádění kapacit do skúbebního provozu v termínech podle
bodů 2 a 5;

b) ministropředsedu vlády a předsedu Státní plá-
novací komise uvolnit pro ministerstvo stavebnictví ČSSR
dovozové prostředky ve výši 600 tis. Kč dle výše stanovené na
dovoz polakých pracovníků k provedení kamenných prací
na desce tepelných izolací ve II. pololetí 1984 pro gase-
rinního dodavatele technologie a jeho finanční dovozovce
na jaderné elektrárny Dukovany, v té době doplnit o rozpočet
stavby;

1970

■ Mezivládní dohoda ČSSR – SSSR
(30. 4. 1970)

1973

■ Vláda ČSSR přijala na základě
návrhu Státní plánovací komise
a FMPE usnesení o výstavbě dvou
bloků Jaderné elektrárny Dukovany
(V-2)

1975

■ Usnesení vlády z roku 1973 revo-
kováno (usnesení č. 197

z 10. 7. 1975) a změněno takto:

- 2 bloky (V-2) místo v Dukovanech
se postaví v Jaslovských Bohunicích
ke stávající elektrárně V-1,
- v Dukovanech se postaví JE se
čtyřmi bloky

1974

■ Zřízeno Středisko pro přípravu
provozu JE Dukovany pod
Slovenskými energetickými závody
- první zárodek EDU

1976

■ Středisko pro přípravu provozu
JE Dukovany přešlo pod k. p. EHO
(elektrárna Hodonín)

1978

■ Obnovení výstavby. Převod zajiš-
tění investorské činnosti pod
Energoinvest Praha

1979

■ Přejednostřediska pro přípravu
provozu EDU na Odštepňový závod
EDU

■ Zahájení betonáže základové
desky prvního reaktorového bloku
(červen)

1981

■ Zřízení koncernového podniku
EDU (EDU k. p.) k 1. 1. 1981, ředite-
lem byl jmenován Ing. Bohumil
Vincenc

1982

■ Osazení tlakové nádoby reaktoru
pro 1. blok (26. 12. 1982)

1983

■ Energoinvest Praha byl delimito-
ván do k. p. EDU (náměstek ředitele
EDU pro výstavbu Ing. František
Poukar)

■ Zavedení tzv. proudové metody
výstavby (přechod z jednoho bloku
na druhý) na stavbě pracovalo asi
12 000 pracovníků

■ V září zahájen směnový provoz
EDU

■ Zahájení rutinního monitorování
radiální situace v okolí EDU

1984

■ Stanovení konečné termíny uve-
dění jednotlivých bloků do provozu

■ Zřízení spouštěcí skupiny a její za-
řazení do organizační struktury EDU
(Ing. František Hezoucký jmenován
hlavním inženýrem spouštění)

■ Zahájení zavážení paliva do
reaktoru 1. bloku (31. prosince)

Usnesení Předsednictva vlády ČSSR č. 167 z 27. 9. 1984, kterým se stanoví konečné termíny uvádění
jednotlivých bloků do provozu.

PRVNÍ LÉTA

3. května 1985 - zahájení zkušebního provozu 1. bloku.

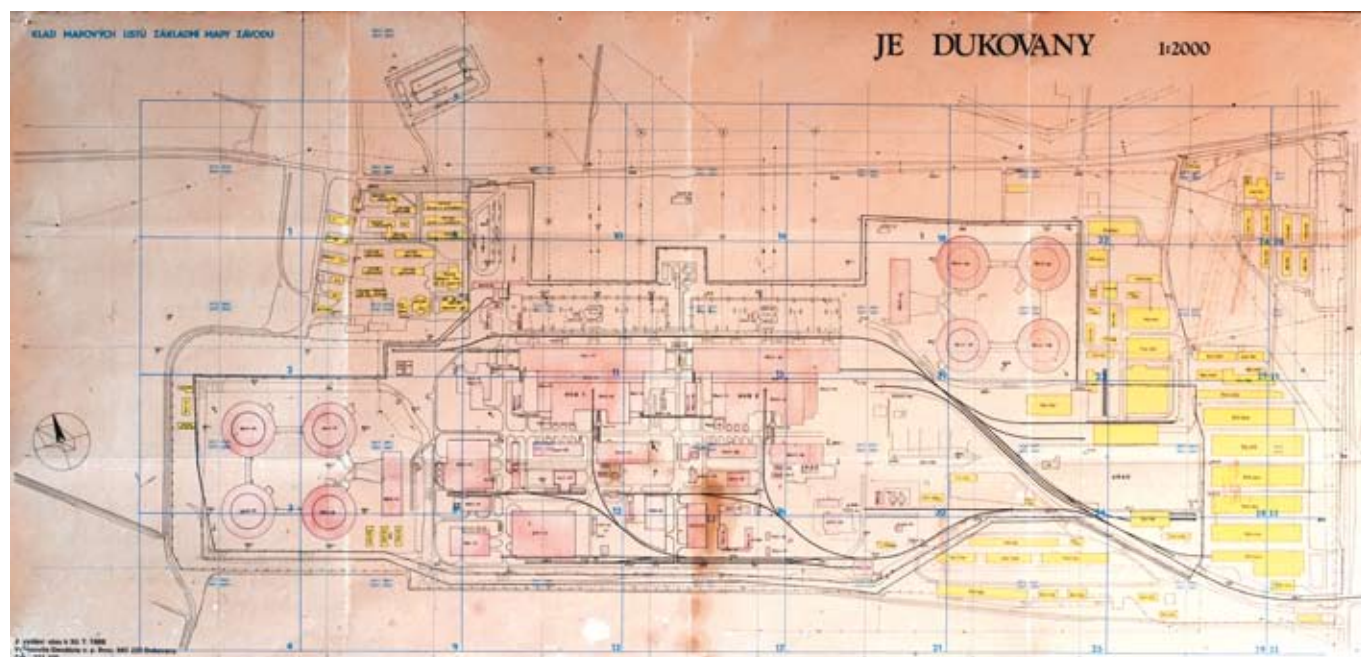
Zavážka paliva do reaktoru 4. bloku - duben 1987.

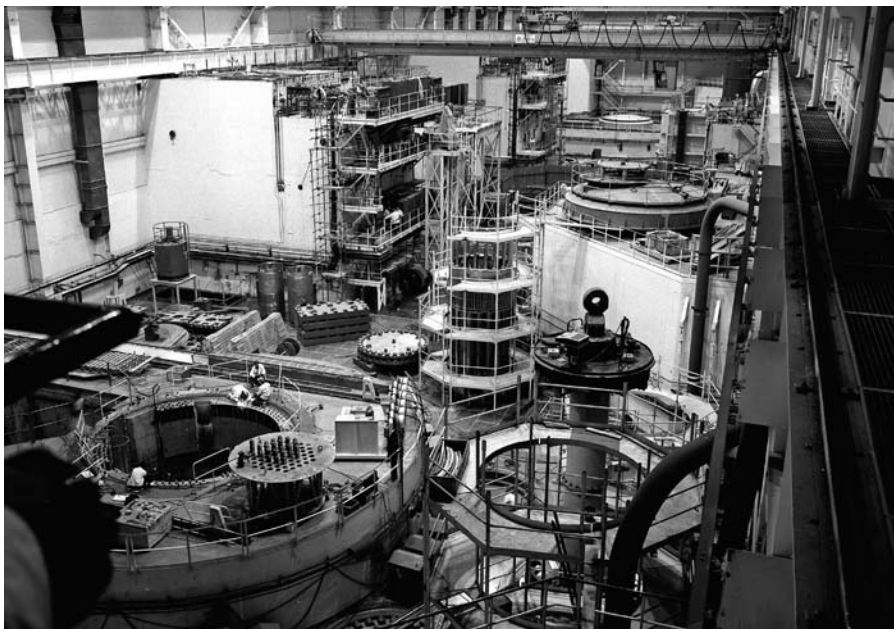
Protokol o předání a převzetí 1. bloku.

Ředitel elektrárny Ing. B. Vincenc při převzetí 1. bloku do zkušebního provozu v květnu 1985.

Plán elektrárny z 30. července 1988.

Pohled do reaktorového sálu 3. a 4. bloku v prosinci 1986.

Přifázování 4. bloku dne 11. června 1987.

Členové mise OSART při prohlídce elektrárny 7. září 1989.

1985

- 17. ledna - ukončení závážky paliva do prvního bloku
- 28. ledna - zřízení kontrolovaného pásma v rozsahu 1. bloku
- Dosažení minimálního kontrolovaného výkonu reaktoru prvního bloku ve 23:11 dne 12. února
- 24. února ve 4:56 - přifázování prvního turbogenerátoru
- 25. února v 19:32 - přifázování druhého turbogenerátoru
- 1. března - přechod na výkon 35 %
- 11. března - výkon bloku 55 %
- 26. března - dosažení 100% výkonu
- 3. května - zahájení zkušebního provozu 1. bloku
- 3. listopadu - ukončení zkušebního provozu a zahájení trvalého provozu 1. bloku
- zahájení závážky paliva do reaktoru 2. bloku (21. 12.)

1986

- 23. ledna - zahájení štěpné reakce v reaktoru 2. bloku
- 30. ledna - přifázování 2. bloku
- 21. února - dosažení 100% výkonu 2. bloku
- 20. března - zahájení zkušebního provozu 2. bloku
- 21. září - zahájení trvalého provozu 2. bloku
- 2. října - závážka paliva do reaktoru 3. bloku
- 28. října - zahájení štěpné reakce v reaktoru 3. bloku
- 14. listopadu - přifázování 3. bloku
- 7. prosince - dosažení 100% výkonu 3. bloku
- 20. prosince - zahájení zkušebního provozu 3. bloku

1987

- 29. dubna - závážka paliva do reaktoru 4. bloku
- 1. června - zahájení štěpné reakce v reaktoru 4. bloku
- 20. června - zahájení trvalého provozu 3. bloku
- 11. června - přifázování 4. bloku
- 3. července - dosažení 100% výkonu 4. bloku
- 19. července - zahájení zkušebního provozu 4. bloku
- Ředitel elektrárny Ing. Jiří Holec

1988

- 19. ledna - zahájení trvalého provozu 4. bloku
- Zahájení investiční akce Dokompletace EDU na základě vládního usnesení

1989

- Založení WANO (15. 5. 1989)
- ČEZ EDU zakládající člen
- Mezinárodní mise MAAE - OSART (3. - 22. 9. 1989)

MINULOST A BUDOUCNOST JADERNÉ ELEKTRÁRNY DUKOVANY OČIMA STAROSTŮ

1. Dne 3. května 2010 uplyne 25 let od uvedení Jaderné elektrárny Dukovany do provozu – jak se na uplynulé čtvrtstoletí života elektrárny a regionu díváte?
2. Jaký je váš pohled na perspektivu dukovanské elektrárny?

V „předvečer“ 25. výročí uvedení Jaderné elektrárny Dukovany do provozu, jsme se obrátili na představitele obcí v okolí elektrárny. Všem jsme položili stejné dvě otázky a zde vám přinášíme jejich odpovědi.

MĚSTYS DALEŠICE STAROSTA JAROSLAV ZADRAŽIL

1. Provoz JE Dukovany výrazně ovlivňuje celý náš region, a to jak po kladné, tak i po záporné stránce, přičemž klady většinou převládají. Z kladného hlediska JE Dukovany po 25 letech jejího provozu vnímám tak, že elektrárna významně pomohla obcím a celému regionu ekonomicky. Elektrárna dala práci nejen svým zaměstnancům, ale také práci servisním a dodavatelským firmám. Finančně podporovala nejen obecní projekty v oblasti infrastruktury, životního prostředí, školství a památkové péče, ale také podporovala kulturu, společenské a sportovní akce v regionu. Ze záporného hlediska stavba elektrárny negativně zasáhla do rázu okolní krajiny. Obce ve 20kilometrovém pásmu kolem elektrárny jsou zařazeny do zóny havarijního plánování, z čehož pro ně a pro občany vyplývají určité povinnosti a rovněž určité obavy z možné selhání jaderného zařízení.

2. Globální oteplování je stále více považováno za hlavní nebezpečí obyvatel této planety. Jaderná energie je jednou z cest ke snížení skleníkových plynů. V tom vidím dobrou budoucnost JE Dukovany, neboť je šetrná k životnímu prostředí, co se týče CO₂. V současné době je hodnocena jako jedna z nejbezpečnějších jaderných elektráren v Evropě. Je po technické i personální stránce na velmi dobré úrovni a má tudíž ty nejlepší předpoklady obstát v následujících letech v tvrdé světové konkurenci.

OBEC DOLNÍ DUBŇANY STAROSTKA JANA MAŠOVÁ

1. Výstavba Jaderné elektrárny Dukovany trvale ovlivnila celý náš region. Mnoho našich spoluobčanů našlo zaměstnání jak při výstavbě jaderné elektrárny, tak v samotném provozu. Jaderná elektrárna Dukovany se stala významným strategickým partnerem okolních měst a obcí, které díky podpoře ČEZ mohly zrealizovat svoje projekty. Spolupráce s tímto významným partnerem tohoto regionu není jenom ve všestranném rozvoji regionu v oblasti vzdělávání, kultury, sportu, cestovního ruchu a dalších aktivit, je přínosem ekonomické a sociální stability tohoto regionu.

2. Jaderná elektrárna Dukovany rozhodně perspektivu má. Rozšíření a modernizace této významné energetické stavby, samozřejmě za předpokladu bezpečného provozu této elektrárny, přinese zajištění energetických potřeb České republiky pro hospodářskou a sociální stabilitu. Taktéž přinese ekonomickou a sociální udržitelnost tohoto regionu. Vztahy jak s veřejností, tak s obcemi, jejichž území je dotčeno zónou havarijního plánování, jsou dlouhodobě na vysoké úrovni. Smluvní zajištění vzájemné podpory, zajištění citlivého a šetrného přístupu všech dodavatelů při investičních akcích v jaderné elektrárně vůči obyvatelům tohoto regionu, životnímu prostředí i k technické infrastruktuře se tyto významné partnerské vztahy upevní.

OBEC DUKOVANY STAROSTA MILOŠ KUDERA

1. 25 let je už dost dlouhá doba na to, aby se dalo hodnotit. Když si vzpomenu na dobu budování JE, kdy se v Dukovanech pohybovaly tisíce pracovníků, tak ty vzpomínky hezké nejsou. Prvních pět let provozu jsme mohli existenci elektrárny jen brát na vědomí. O skutečné historii soužití s elektrárnou můžeme mluvit až od počátku devadesátých let. Použiji-li sportovní terminologii - až od té doby se začalo vytyčovat hřiště a určovat pravidla hry mezi JE a jejím okolím. Je dobrým výsledkem to, že původní pravidla hry protihráčů se postupně změnila na pravidla spoluhráčů. JE se stala dobrým partnerem obcí tím, že přispívá na jejich činnost, i tím, že je významným poskytovatelem zaměstnání.

2. Za těch 25 let se ukázalo, že jadernou elektrárnu je možno provozovat bezpečně a takto je i veřejností vnímána. Je v našem zájmu, aby její činnost neskončila podle původně plánované životnosti. Proto je i pro nás dobrou zprávou to, že životnost JE bude prodloužena. Proto jsou pro nás přijatelné i úvahy o rozšíření JE o další výrobní blok. V našem územním plánu, který letos nově pořízujeme, je i s tím uvažováno. Přejí naší elektrárně, aby bezpečně vyráběla ještě aspoň dalších 25 let. A když už potom bude muset skončit, aby vedle ní už stála nová.

OBEC DOLNÍ VILÉMOVCE STAROSTKA JITKA BOUČKOVÁ

1. Z dětství si pamatuji horlivé diskuse dospělých nad bezpečností tohoto zařízení, kterou nesmazatelně poškodila shoda náhod a následná katastrofa v Černobylu. Pamatuji si však i vtipy o tom, co se stane, když dojde k havárii. Nezapomenutelný je také fascinující pohled dětských očí na věže při projíždění kolem elektrárny. Dnes ji vnímám především jako významného zaměstnavatele. Všichni víme, jak dopadly věhlasné české podniky, které držely region, a tak jsem ráda, že alespoň jaderná elektrárna poskytuje jistotu mnoha profesím. Elektrárna navíc prostřednictvím Nadace ČEZ podporuje různé projekty v regionu a i v naší obci jsme měli příležitost těchto prostředků využít.

2. Věřím, že elektrárna bude dál v regionu působit. Je to nejvýznamnější výrobce el. energie v České republice. Myslím, že bezpečnost elektrárny je sledována a posilována. Uvítala bych spíše její rozšíření a tím udržení zaměstnanosti v regionu, než stavěním nových a nových výrobních hal, jejichž investoři za pár let odejdou za lepšími podmínkami do jiného státu a zanechají za sebou tisíce nezaměstnaných.

MĚSTO HROTOVICE STAROSTA ANTONÍN MLYNÁŘ

1. Přirozeně každá velká stavba přináší před zahájením určité obavy, např. jak ovlivní přírodu, život obyvatel a mnoho dalších. Řešilo se například, zda se nezmění tvář a klima Mohelenské hadcové stepi, zda nebude zvýšený výskyt mlh a námraz. Naštěstí se tyto obavy nenaplnily. Za negativní část stavby lze považovat pouze zvýšený provoz, který na obyvatelstvo doléhal. A jak se dívám na 25 let provozu elektrárny? Snad málokdo předpokládal, že bude po tolika letech provozu v tak skvělé technické kondici. Největší přínos vidím v zaměstnanosti a uplatnění vynikajících odborníků. Samozřejmě přes spoustu kladů v podstatě čistého provozu zůstává pohled i ryze pragmatický – na složité technické zařízení. Přestože má vysokou míru bezpečnosti, na kterou dohlíží mnoho organizací, může dojít k selhání lidského činitele, ve výjimečných případech i techniky. A vzpomínám, že prosadit „jádro“ do povědomí regionu nebyla lehká věc, protože rok po uvedení do provozu došlo k černobylské havárii, která v každém případě znejistila laické okolí u elektrárny. Dvacetipětiletý bezpečný provoz však potvrdil, že pokud je zařízení odborně provozováno, je míra selhání zcela minimální, spíše teoretická.

2. Podle dostupných materiálů končí licence na provozování v roce 2015. Technický stav však předpokládá, že bude licence prodloužena na dalších 10 let. Odbornému vedení a nejbližšímu okolí elektrárny je známa i informace, že

se zvažuje provoz až do roku 2035 až 2045. Perspektiva elektrárny je tedy velice dobrá. Výhodu vidím hlavně v tom, že je zaměstnavatelem s velkým množstvím pracovních míst, a tím značně ovlivňuje zaměstnanost a příjmovou úroveň celého regionu. Tato skutečnost má však i další související stránky. Je zapotřebí, aby byl pro další léta provozu cíleně vychován nový vysoce kvalifikovaný personál, což znamená i ze strany státu, aby podporoval studijní obory využitelné v jaderné energetice. Orgány státu by si také měly uvědomit, že jaderná energetika je jednou z reálných možností, jak pokrýt zvyšující se poptávku po energii. Za racionální samozřejmě považuji i hledání vyšší efektivity provozu a s tím souvisí případné snižování nákladů na výrobu, nikdy by však toto snižování nákladů nemělo být na úkor bezpečnosti!

MĚSTO JAROMĚŘICE NAD ROKYTNOU STAROSTA ING. KAREL NEDVĚDICKÝ

1. Mnohdy jsem sám sebe v uplynulých letech přistihl při upřesňování místa bydliště: „To nejsou Jaroměřice u Jevíčka, ale ty s krásným zámkem kousek od dukovanské elektrárny.“ A nebylo to myšleno ve zlém. Dá se říci, že výstavba měla a má vliv na zvýšení počtu obyvatel našeho města. Za zaměstnáním přicházející mladí lidé našli své domovy i u nás. Mnozí Jaroměřičtí zde zase pro sebe zaměstnání našli. Z pohledu města a mého sedmiletého působení ve funkci starosty mohu konstatovat, že soužití regionu s elektrárnou je všudypřítomné. Je poznatelné v podpoře kulturních a společenských akcí ve městě, v rozvoji turistiky i různých regionálních projektů.

2. Jaroměřický region patřil a stále patří k regionům s nejvyšší nezaměstnaností. Historické zaměření Jaroměřicka na zemědělství nabízí prakticky pouze sezonní práce. Nevýhodou je i rovněž velká vzdálenost od dálnice, což k nám neláká ani nové investory. Z regionu se vždy za prací dojíždělo. A z tohoto pohledu vidím záměr na rozšíření a prodloužení životnosti jaderné elektrárny v Dukovanech pro náš region jako přínosný. Pro naše děti je to velká příležitost najít si perspektivní zaměstnání, což v dnešní době nejsou zanedbatelné argumenty.

MĚSTO NÁMĚŠŤ NAD OSLAVOU STAROSTA VLADIMÍR MĚRKA

1. Vzhledem k tomu, že letos působím na náměštské radnici již dvacátý rok, je můj pohled na život Jaderné elektrárny Dukovany veskrze historický a skoro bych řekl osobně - závislý. Prožíval jsem ve vedení našeho města okamžiky, kdy jsme se museli vyrovnat s počáteční averzí, mnohdy nepochopením a také s obavami z neznámé síly, která může napáchat mnoho škod, stejně jako dobra při zabezpečení životodárné

elektrické energie pro náš stát. Jak šel čas, přibývalo jednání, společných akcí a především důvěry, která byla a je okřeňována vzájemnou pomocí především ve finančních potřebách našich obcí a jejich obyvatel a na straně druhé akceptací tak ojedinělého energetického centra.

2. Přítomnost Jaderné elektrárny Dukovany v našem regionu významně pozitivně poznamenává ekonomickou situaci včetně zaměstnanosti v přímém i nepřímém vztahu k ČEZ. Nedovedu si představit, co by se u nás dělo, kdyby tak významný zaměstnavatel a podnikatel, jakým elektrárna bezesporu je, zmizel z našeho regionu. Je dobře, že můžeme společně s ČEZ pracovat na memorandu, jehož předmětem je další výstavba naší elektrárny. Dává nám to naději, že dále zde bude významný partner a že nám pomůže zlepšovat životní situaci našich obyvatel, obcí i krajů. Pokud bude i nadále zajištěn bezpečný provoz, tak jak jsme tomu již uvykli, budeme rádi spolupracovat.

OBEC ROUCHOVANY STAROSTA ING. VLADIMÍR ČERNÝ

1. Okolí, obce a občané v sousedství jaderné elektrárny. Jaderná elektrárna Dukovany, dnes hrdá a sebevědomá dáma, která vyrostla v sousedství našich domů. Trvalo delší dobu než jsme si zvykli na její vrtochy. V počátku měla málo místa a ustoupily tři obce. Vyrůstala a hledala své místo na slunci. V pubertě pak zjistila, že potřebuje pro svůj rozlet úložiště nízké a středněradioaktivních odpadů, pak jí poslali nedávno ztracené hračky (vyhořelé palivo a 2 sklady vyhořelého paliva). Občané a vlastně sousedé souhlasili. Ve vrcholu puberty pak náhle dívka začala trpět anorexií a shazovala přebytečné kilogramy (zeštíhlovala a propouštěla zaměstnance, kterých si myslela, že má moc). Dnes naštěstí dospěla a procitla. (Již přibírá zaměstnance, protože ti, kteří ji uváděli do života, se pomalu chystají do důchodu a nástupci se musí nějaký čas učit.) Pro život mladá dáma potřebuje přátele a obdivovatele, v sousedech je měla a jistě v budoucnu bude mít.

2. V perspektivu rozvoje naší elektrárny věříme všichni okolo. Víme, že představenstvo společnosti ČEZ, a. s., schválilo podnikatelský plán, který stanovuje zahájení prací na rozšíření naší elektrárny o jeden nový blok. Ostatně, výběrové řízení na dodávku nových jaderných bloků probíhá a jeho součástí je i jeden jaderný blok právě pro Dukovany. Prodloužení provozu naší elektrárny a její dostavba je pro naše obce novou nadějí. S investicí tak významnou bude spojeno mnoho práce. A v dnešní době všichni prožíváme nedostatek pracovních příležitostí. Těším se na období přípravy i realizace dostavby elektrárny.

V NOVÝCH SPOLEČENSKÝCH POMĚRECH

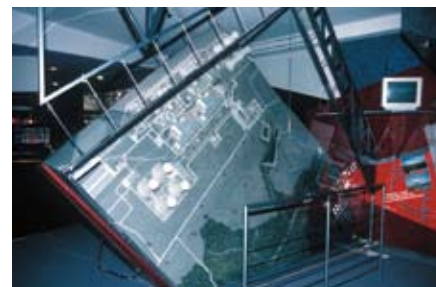
Po změně společenských a politických poměrů v naší zemi začalo vedení elektrárny komunikovat s okolím, představiteli státní správy i samosprávy. Elektrárna přestala být „super utajeným“ zařízením a otevřela se svému okolí. K tomu napomohlo i otevření nejprve provizorního a od roku 1994 nového moderního informačního centra. V roce 2010 bude provedena jeho komplexní rekonstrukce. Od února 1994 začal vycházet i Zpravodaj - časopis pro veřejnost ve 20km pásmu. Do současnosti vyšlo celkem 83 čísel (včetně vydání, které máte v ruce). Kdybychom je svázali do knihy, měla by 1 320 stránek. Během dosavadní historie se několikrát změnila hlavička časopisu, ale to podstatné zůstává stejné - snaha zajímavě a objektivně informovat čtenáře o jaderné elektrárně a jaderné energetice, ale také o dění v našem regionu.

POČTY NÁVŠTĚVNÍKŮ INFORMAČNÍHO CENTRA

rok	počet návštěvníků
1994	1 995
1995	28 260
1996	21 904
1997	26 709
1998	30 111
1999	35 889
2000	29 104
2001	32 780
2002	27 550
2003	23 856
2004	26 337
2005	25 102
2006	26 070
2007	28 818
2008	28 025
2009	26 828

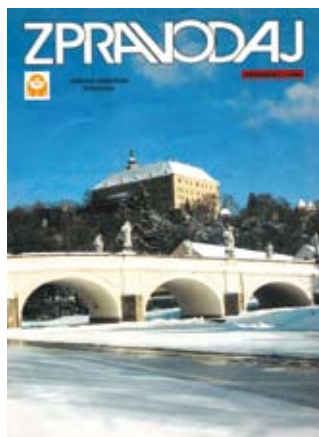
Provizorní informační centrum bylo otevřeno v budově KORD již v roce 1990.

Moderní IC bylo otevřeno v listopadu 1994 a od té doby je zhlédlo více než 400 000 návštěvníků.

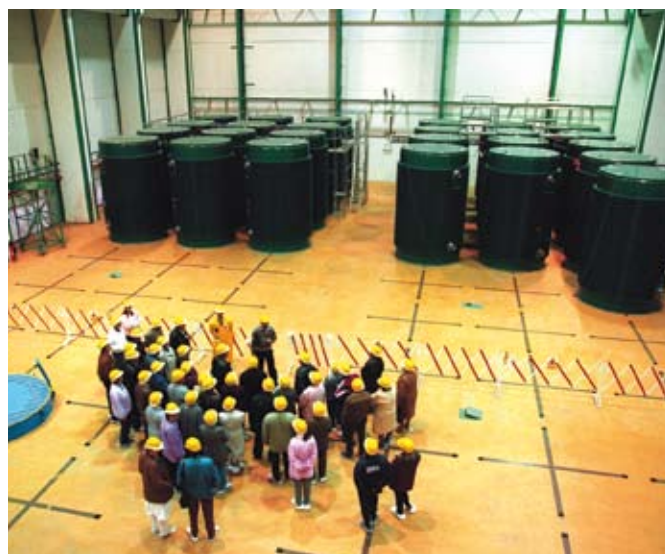
První číslo Zpravodaje - únor 1994.

Jak se změnila hlavička Zpravodaje v uplynulých sedmnácti letech do současné podoby.

V roce 1990 zrušil tehdejší Sovětský svaz smlouvu o odebírání použitého jaderného paliva a proto elektrárna musela řešit jeho skladování. K tomu byl vybudován mezisklad s kapacitou 600 tun, který byl uveden do provozu v roce 1995.

Aby se veřejnost mohla přesvědčit, že toto zařízení nepředstavuje pro okolí žádné nebezpečí, byly pořádány exkurze pro občany z obcí v okolí elektrárny. Snímek je ze Dne otevřených dveří v dubnu 1998.

PŘEHLED ČÁSTEK VĚNOVANÝCH
OBCÍM A MĚSTŮM V REGIONU
JADERNÉ ELEKTRÁRNY DUKOVANY

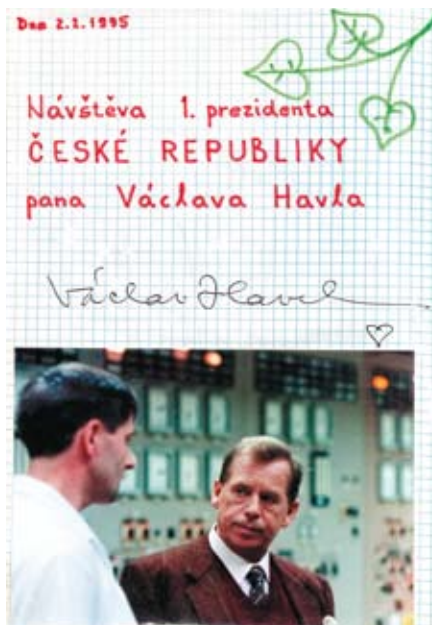
rok	celková částka
1991-1997	404 516 264
1998	15 882 200
1999	14 111 600
2000	24 731 800
2001	23 943 000
2002	1 534 000
2003	3 898 000
2004	25 795 000
2005	18 821 000
2006	53 320 000
2007	50 215 000
2008	35 695 000
2009	40 250 000
Celkem za roky 1991-2009	712 712 864

Budova plnorozsahového trénažeru.

ABSOLUTNÍ KUMULACE VÝROBY
ELEKTŘINY OD ROKU 1985

rok	souhrnné množství vyrobené elektřiny GWh
1985	2 139
1986	7 908
1987	18 435
1988	30 251
1989	42 669
1990	55 254
1991	67 386
1992	79 636
1993	92 263
1994	105 240
1995	117 470
1996	130 320
1997	142 814
1998	155 992
1999	169 349
2000	182 937
2001	196 530
2002	209 829
2003	223 584
2004	237 216
2005	250 960
2006	264 985
2007	278 892
2008	293 340
2009	307 295

V únoru 1995 navštívil elektrárnu prezident ČR Václav Havel. Na snímku je list z návštěvní knihy na blokové dozorně 1. reaktorového bloku.

Bloková dozorna na trénažeru je přesnou kopií skutečné blokové dozorny a slouží k pravidelnému školení osádek blokových dozoren. Přispívá tak ke zvýšení kvality personálu a tím i bezpečnosti a spolehlivosti provozu jaderné elektrárny.

Veškeré zařízení elektrárny splňuje nejvyšší technické požadavky a je trvale udržováno v perfektním stavu.

1990

■ Zrušený kontrakt na odvoz použitého paliva do Sovětského svazu

■ Ředitel elektrárny Ing. Jan Krenk

1992

■ Zahájení stavby mezikladu použitého paliva s kapacitou 600 tun

1993

■ Ředitel pro finance a správu Ing. Josef Sedlák,

■ Technický ředitel Ing. Jaroslav Vokurek

1994

■ Ukončení transformace údržby (700 pracovníků EDU přešlo do nových samostatných firem)

■ Technický ředitel Ing. Jiří Vágner

■ Dosažení výroby 100 000 GWh

■ Otevření Informačního centra EDU

■ Zahájeno vydávání časopisu Zpravodaj pro obyvatelstvo v okolí EDU

1995

■ 2. února návštěva prezidenta Václava Havla

■ Zprovoznění mezikladu použitého paliva zavezením prvního kontejneru Castor dne 5. prosince

1996

■ Přejít na 4letý palivový cyklus

■ Úkol z představenstva ČEZ, a.s., pro EDU - připravit další rozvoj EDU s cílem prodloužit životnost o 10 let

1997

■ Ukončení rekonstrukce a modernizace systému radiační kontroly

■ Zahájení modernizace systému měření a regulace EDU

1998

■ Zahájení realizace komplexu staveb modernizace EDU – Projekt Morava

■ Příprava komplexního projektu zlepšování výkonnosti – Program Harmonizace

■ Technický ředitel Ing. Aleš John

■ Multifunkční simulátor a dokončení nové budovy pro přípravu personálu

1999

■ Vyhlášení Strategie akceptovatelnosti, bezpečnosti, ceny

■ Prestižní ocenění Bezpečný podnik

2000

■ Dokončen plnorozsahový trénažer

2001

■ Certifikační audit vlivu EDU na životní prostředí (udělen certifikát ISO 14000)

2002

■ Dosažení výroby 200 000 GWh (4. 3.)

2003

■ Ředitel EDU Ing. Ivo Kouklík

2004

■ Zahájena příprava Programu zajištění dlouhodobého provozu EDU

SMĚŘUJEME DO BUDOUCNOSTI

**STRATEGICKÝ CÍL:
BEZPEČNĚ PROVOZOVAT ELEKTRÁRNU
50-60 LET**

Dne 16. října 2006 navštívil elektrárnu prezident ČR Václav Klaus; v tento den byl slavnostně uveden do provozu druhý meziklad použitého paliva s kapacitou 1 200 tun - důležitý předpoklad dlouhodobého provozu elektrárny.

Blocková dozorna 3. bloku po kompletní výměně celého systému kontroly a řízení v roce 2009.

Výměna vývodových transformátorů, montáž nových nízkotlakých a vysokotlakých dílů turbin a nových generátorů, představuje velmi náročné technické operace. Jsou nezbytnou podmínkou pro dlouhodobý provoz elektrárny a pro zvýšení jejího výkonu až na 2 000 MW v roce 2012.

Exkurze zájemců o účast v projektu Bakalář - prohlídka plnorozsahového trenažéru.

Kontrolní den 30. 4. se uskutečnil za účasti předsedkyně SÚJB Dany Drábové.

Dne 30. 4. 2009 proběhl na elektrárně kontrolní den SÚJB, na jehož základě bylo povoleno 3. bloku zvýšit výkon na 500 MW. K tomu byly provedeny náročné rekonstrukce systémů kontroly a řízení, vyměněny generátory, vývodová trať a v reaktoru se započalo používat nové palivo.

NÁRŮST DOSAŽITELNÉHO VÝKONU JE DUKOVANY

rok	dosažitelný výkon MW (uváděn k 31. 12.)
1985	440
1986	1320
1987-2004	1760
2005	1776
2006	1776
2007	1808
2008	1824
2009	1866

PLÁN VÝROBY ELEKTRICKÉ ENERGIE NA OBDOBÍ 2010-2025

rok	výroba v GWh
2010	14 171
2011	14 594
2012	15 464
2013	16 135
2014	16 135
2015	15 822
2016	15 870
2017	15 523
2018	15 523
2019	16 193
2020	16 240
2021	16 193
2022	16 193
2023	15 822
2024	15 571
2025	15 523

2005

■ Dokončení 1. části modernizace systému měření a regulace na 3. bloku

■ Ředitel EDU Ing. Zdeněk Linhart

2006

■ Do provozu uveden druhý meziklad použitého paliva

■ Elektrárna dosáhla rekord ve výrobě elektrické energie – 14.000.000.000 MW

2007

■ Program LTO - Long term operation (dlouhodobý provoz) a B16 Tera (bezpečně 16 terrawatthodin) vyjadřují základní strategický cíl – bezpečně provozovat EDU s perspektivou 50-60 let, tedy po dobu, která je v současnosti obvyklá ve světě

■ První cvičení Black out

2008

■ Zahájen program Obnovy personálu, který zahrnuje řadu dílčích opatření:

- otevření nového studijního oboru Energetik na Střední průmyslové škole v Třebíči

- projekt Bakalář - stipendijní program pro přípravu nových operátorů

- stipendijní programy pro studenty vybraných technických vysokých škol

- spolupráce Skupiny ČEZ se středními a vysokými školami

- stáže středoškoláků a vysokoškoláků na EDU - Jaderná maturita a Letní univerzita

■ Elektrárna dosáhla dalšího rekordu ve výrobě elektrické energie – vůbec nejvyšší roční výrobu za dobu své existence: 14 228 882 MWh

2009

■ Dokončení 2. části modernizace systému měření a regulace na 3. bloku

■ Pro studenty středních škol se na elektrárně uskutečnila „Jaderná maturita“

■ Vysokoškoláci se zájmem o jadernou energetiku se v elektrárně zúčastnili 14denní „Letní univerzity“

■ Zahájen projekt Bakalář - forma přípravy budoucích operátorů

■ 3. blok zvýšil výkon na 500 MW

■ 11. června dosáhla souhrnná výroba od přifázování 1. bloku v roce 1985 300 miliard kWh (300 terrawatthodin)

2010

■ Od 1. ledna ředitelem elektrárny Ing. Tomáš Žák

PŘIJĎTE SE BAVIT S NÁMI...

POZVÁNKA NA AKCE PODPOROVANÉ SKUPINOU ČEZ V REGIONU JADERNÉ ELEKTRÁRNY

7. 5.	Moravský Krumlov	IV. Krumlovské slavnosti hudby, tance a zpěvu „Majáles“
7.-9. 5.	Náměšť nad Oslavou	Zámecký vrch - Mezinárodní závody do vrchu
8. 5.	Náměšť-Budišov-Koněšín	NA-BU-KO, cykloturistický výlet na kolech
8. 5.	Miroslav	Závody nevidomých v lovu ryb udicí
9. 5.	Třebíč	ČEZ MTB maratón
9. 5.	Višňové	Višňovská patnáctka – turistický pochod
14.-16. 5.	Oslavany	Trampská nota
15. 5.	Suchohrdly u Miroslavi	Rybářské závody mládeže
15. 5.	Jevišovice	Otevření cyklostezky Krajem dvou řek – DSO Jevišovicko
15. 5.	Myslibořice	Den s fotbalem
15. 5.	Koněšín	12. ročník jarní prodejní výstavy Dům a zahrada
22. 5.	Dalešice	Zábavný den pro rodiny spojený s otevřením Oranžového hřiště Nadace ČEZ
22. 5.	Lipník u Hrotovic	Setkání rodáků
22. 5.	Náměšť n. Oslavou	Hudební festival „Náměšťská placka“
29. 5.	Moravský Krumlov	Rockový festival WRABCAK
29. 5.	Jiřice u Miroslavi	Den dětí
29. 5.	Dolní Lažany	Hry bez hranic
29. 5.	Koněšín	O zlomenou poloosu - závody veteránů
29. 5.	Višňové	Den dětí
Červen	Mor. Krumlov	Oslavy 80 let činnosti fotbalového oddílu v M. Krumlově
Červen	Jevišovice	Jevišovické kulturní léto - pokračuje po celé prázdniny
4. 6.	Miroslav	Den dětí a běh pro zdraví
4.-6. 6.	Moravské Budějovice	Hudební festival „Václav Hudeček a jeho hosté“
5.-6. 6.	Miroslav	Oslavy 130. výročí založení SDH Miroslav
5. 6.	Ivančice	Den pro rodiny v rámci festivalu Conventus Moraviae
6. 6.	Dolní Dubňany	24. ročník festivalu dechových hudeb
12. 6.	Jaroměřice n. Rokytou	Oslavy 125. výročí založení SDH Jaroměřice n. Rok.
12. 6.	Ratišovice - Běhařovice	Hasičské závody „O Pohár starosty obce“
12. 6.	Náměšť nad Osl.	Sportovní den pro děti Junior Day Hájek
13. 6.	Miroslav	Miroslavský klíč – festival dechových hudeb
13. 6.	Dalešice	Koncert dechových hudeb v pivovaru
18.-19. 6.	Mikulovice	Oslavy 100. výročí založení TJ Mikulovice
23. 6.	Jaroměřice – zámek	Koncert k 25. výročí JE Dukovany v rámci festivalu Conventus Moraviae
26. 6.	Jaroměřice n. Rokytou	Den pro děti v zámeckém parku
29. 6.	Mohelno	Zahradní slavnost mateřské školy

VYJÍŽDKA PO ENERGETICKÉ CYKLOSTEZCE

V sobotu 1. května 2010 proběhne hned několik událostí. Již tradičně se uskuteční zahájení cyklistické sezony vyjíždkou z Oslavan. A protože naše elektrárna právě v těchto dnech oslaví 25 let od zahájení provozu, pojedou cyklisté tentokrát symbolicky po Energetické cyklostezce, a to z Oslavan k Jaderné elektrárně Dukovany. Zde se všichni cyklisté sejdou a bude připraven krátký program před informačním centrem – občerstvení zajistí Dalešický pivovar, k poslechu zahraje country skupina Červen 29 a svůj provoz slavnostně zahájí půjčovna elektrokol. Poté odjedou cyklisté zpět do Oslavan, kde bude program pokračovat. V oslavanském zámku bude v době 10.00-17.00 otevřeno Muzeum hornictví a energetiky a Hasičské muzeum.

Orientační program:

- 9.00 - Prezentace účastníků na zámku v Oslavanech (do 10.30)
- 10.30 - Slavnostní zahájení na nádvoří zámku v Oslavanech
- 10.40 - Společný start

12.30–13.30 Program před JE Dukovany k 25. výročí zahájení provozu a slavnostní zahájení provozu půjčovny elektrokol

14.30–17.00 Příjezd do cíle v Oslavanech
Program na zámeckém nádvoří v Oslavanech bude trvat do 19 hod. Po celý den zde bude hrát country kapela Grýn. Zajištěno občerstvení – uzená cigára, pivo z místního pivovaru a další dobroty...

Srdečně vás zveme!

Kristýna Vohlídková

Účastníci loňské vyjíždky na nádvoří oslavanského zámku

PRO VOLNOU CHVÍLI

Tajenka z minulého čísla zněla ...Německu. Tentokrát byly téměř všechny zaslané odpovědi správné. Stejně jako u minulého čísla Zpravodaje přálo štěstí při losování opět ženám. Ze správných odpovědí byly vylosovány: **Pavla Černá z Rouchovan a Blanka Cibulková z Dalešic**. Oběma jsme poslali pamětní hrnek a kuchyňskou chňapku.

Výherkyním upřímně blahopřejeme a těšíme se na správné odpovědi z křížovky v tomto čísle Zpravodaje.

Pokud se chcete zúčastnit slosování o ceny, zašlete do 15. května 2010 tajenku na korespondenčním lístku na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice. Soutěž je pro čtenáře od 17 let, prosíme uveďte svůj věk.

Pomůcka: Alten, kasion, inuk.	Přístavní město v USA	3. díl tajenky	Svázané obilí	Elektric. nabitá částice	Severo- východ (zkratka)	Přístroj na měř- ní tahu	Korálový ostrůvek		Úřední listina	Malý Tonda	Tropická roślina	SPZ aut Rokycan	Mající potřebu spánku	2. díl tajenky	Bůh lásky
Hráč na basu →							↓	Sešlost →		↓					
Spřádat								Šikmo (zastar.) Odchy- lení							
Vzdále- nost rostlin v řádku					60 minut Zárodek větvičky →							Pod. zahr. obchodu Nekritič. uctívání			
Vrcholný (z angl.)				Lesní revír Náš býv. prezident →							Vánoční ryba Oloupit				
Domácky Oleg			Dobrá nálad → Dřívější motocykl					Pětka (ve škole) Sedm dní →							Promítací plocha
Nezpů- sobit vznik pěny								↓	Zamykáč nástroje Inic. zpěv. Neckáře						
Ruční zdvihač Mužské jméno							Vyvrtný otvor Obruby						Nové kni- hy (zkr.) Lotyšský šachista		
Německy „starci“						Harmo- nická Pruh						Asfalt Tumáš			
Kovový prvek (značka Ni)					Součásti pekárny Polyamid. vlákno					Úsilí →					
Druh pepře				Kus horniny Obyčejná →						Karty k dobírá- ní					
Bylinný léčivý odvar			Brvy Jméno herce Tokoše												
Odezva →						Zásada	Eskymác. lovce v Grón- sku								
Žadoniti															
Značka olova			Dravá ryba Solmiz. slabika												
4. díl tajenky															
Dobrácký člověk →															

D R A H A N S T A R O B A
A K D Á S O A K V Í C K R
T A O N H L V V N A N A O
S C N L E O K E H E R N M
I K A I Č T V R T E R O U
S S A N D A N E M O E T H
A N A S T O L E T Í N A U
B P O S I U H S D Ě T Í R
A T A P O L E S Í Ý A K K
T L L K E E O A V Á T K O
V N E M Á K E N Á R E B T

Do osmisměrky jsme zařadili 32 výrazů. Čtrnáct z nich objevíte v křížovce (jsou označeny malými šipečkami), dalších 18 slov je v připojeném seznamu. Až všechny výrazy vyškrtáte, zůstane v obrazci 12 volných písmen, která – čtena po řádcích – tvoří první díl tajenky.

ANODA, CÍVKA, KRMÍTKO, KVOČNA, LETENKA, LOPATA, OKRUH, OKTÁVA, OSÁDKA, REHEK, RENTA, SNOPEK, STAVENÍ, STORNO, TENDR, TVAROH, VLASTA, VÝTAH.

SOUTĚŽENÍ PRO ŠKOLÁKY

Milí školáci,

přinášíme vám další soutěž, kterou tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA. Věříme, že si najdete chvíli k luštění a pošlete nám své odpovědi. Ze správných odpovědí vylosujeme deset účastníků soutěže a pošleme jim ceny, které věnuje Jaderná elektrárna Dukovany. Do losování o ceny budou zařazeny ty odpovědi, v nichž budou správně vyřešeny alespoň tři úkoly. Odpovědi na **korespondenčním lístku** nebo **pohlednici** zasílejte do 15. května 2010 na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice. Nezapomeňte připsat školu a třídu, do které chodíte.

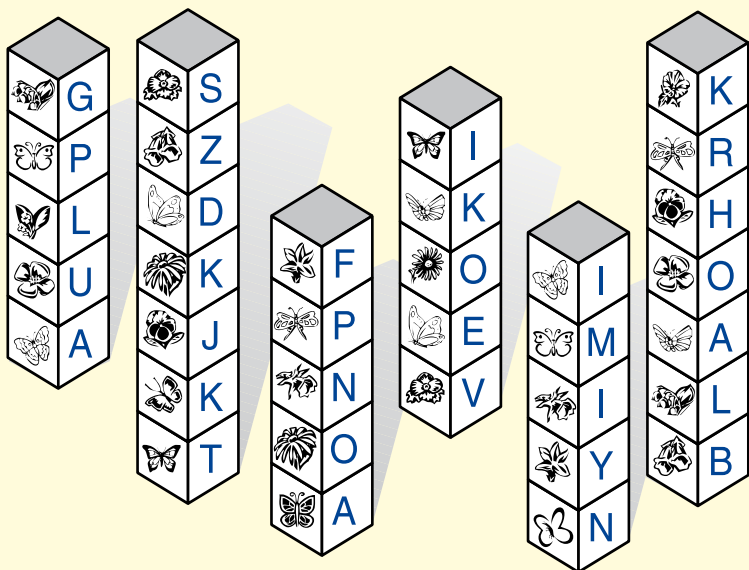
Šťastnými výherci z minulého čísla, kterým jsme poslali kšiltovku, jsou:

Adam Červínčák z Náměště n. Osl., Jarek Borůvka ze Zbraslavi u Brna, Roman Tříška z Pyšela, Martin Novotný a Roman Dvořák z Kralic n. Osl., Tereza Černá a Vojta Pospíšil z Vémyslic, Zuzana Vaculíková z Ivanovic na Hané, Tomáš Soukup z Dukovan a Jiří Hruška z Ratišovic.

Všem blahopřejeme a těšíme se na správné odpovědi soutěží z tohoto čísla.

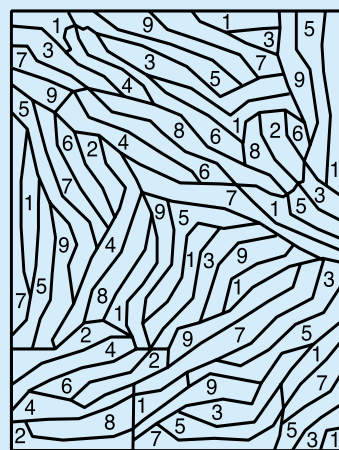
REKORDMAN

Vyškrtějte kostky se stejnými obrázky. Na zbývajících si po řádcích přečtete název „sportovce“, který zvítězil na zvířecí olympiádě ve skoku dalekém.

START

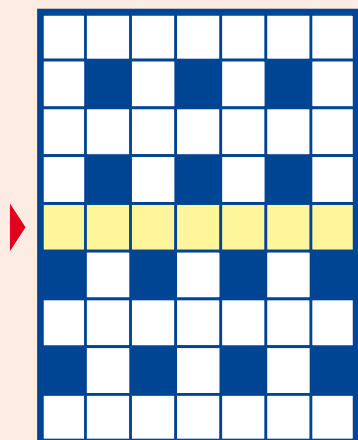
Vybarvěte všechny plošky se sudými číslicemi. Co je na obrázku?

PŘIPRAVILO VYDAVATELSTVÍ
KIRA BRNO

V MOŘI

Po vepsání všech slov na správná místa v obrazci si přečtete v označených políčkách **tajenku kris-krosu**. V ní se objeví draví kytovci s velkými ostrými zuby.

Výrazy pro vodorovný směr: BAJONET, GALANTA, **TAJENKA**, ROPOVOD, ŽONGLÉR.

Výrazy pro svislý směr: ANODA, DERBY, KŘEST, OBAVA, PONOS, RŮŽEK, VÝLET.

OVOCE

Napište, které ovoce se nachází pouze v jednom čtverci. Maminka z něj udělá dobrou marmeládu.

